

22 dec 2022 -15:55

Briefadvies nr. 14 van 05 décembre 2022 betreffende anonimiteit van spermadonoren

Moet de anonimiteit van spermadonoren worden opgeheven ?

In dit briefadvies onderzoekt het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek, als onafhankelijke instantie, de kwestie van de anonimiteit van gameten- en embryodonoren.

Voor dit briefadvies kon het Belgisch Raadgevend Comité voor de Bio-ethiek (*zie einde persmededeling) zich baseren op zijn kenmerkende deskundigheid, pluralisme en interdisciplinariteit en op de mening van externe deskundigen.

De aanbevelingen stellen een meersporenbeleid voor ten aanzien van donoren en ontvangers, die een optie kunnen kiezen die bij hen past, maar waarin ook rekening wordt gehouden met de wensen van de personen verwekt met donormateriaal.

Het Comité heeft zich vooreerst gebogen over wetenschappelijke studies betreffende de gevolgen van het al dan niet kennen van de identiteit van de donor op de kinderen geboren uit de donatie. Uit deze studies blijkt dat het welzijn, de psychologische ontwikkeling en de kwaliteit van de ouder-kind relatie niet verschilt van andere kinderen. De wensen en behoeften van de personen geboren na donatie van gameten verschillen sterk naargelang de persoon waardoor het onmogelijk is om één enkele juiste handelwijze te bepalen.

Het Comité is van mening dat, gezien er geen zwaarwegende negatieve gevolgen zijn bij de verschillende mogelijke pistes, de reproductieve autonomie van de ouders moet worden gerespecteerd. Zij stelt daarom een meersporenbeleid voor waarbij zowel de ouders als de donoren kunnen kiezen uit 3 opties: anoniem, identificeerbaar of gekend. De belangen van het kind worden door de ouders behartigd die hiervoor het best geplaatst zijn.

De keuze uit de 3 opties is bindend voor de ouders en de donoren: beide partijen moeten respecteren wat werd overeengekomen. Anderzijds kunnen de personen verwekt met donormateriaal, eens volwassen, vragen stellen bij de beslissing van de andere betrokkenen. Daarom is het Comité van mening dat de personen geboren na donatie via het fertiliteitscentrum aan de donor de vraag moeten kunnen richten om meer informatie of om rechtstreeks contact. De donor moet dan beslissen of hij / zij hierop in gaat. Het Comité meent ook dat alle personen geboren na gametendonatie toegang zouden moeten kunnen krijgen tot niet-identificerende en medische informatie, ongeacht het type donor.

Het Comité vraagt dat de verplichte anonimiteit uit de wet wordt geschrapt en de 3 opties worden aangeboden. Tevens pleit ze voor de oprichting van een centrale databank voor de bewaring van de informatie en voor het opmaken van een wettelijk kader dat de fertiliteitscentra de mogelijkheid geeft om de uitwisseling van informatie tussen donor en persoon geboren na donatie te organiseren.

Geen enkele oplossing kan aan alle verwachtingen en wensen van alle betrokkenen tegemoet komen aangezien deze verschillen naargelang de persoon en het gezin. Het voorstel is dan ook een middenweg dat probeert zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van alle partijen, waarbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat beslissingen in de loop der tijd kunnen evolueren. Het voorstel wenst eveneens te voorkomen dat men ingevolge wettelijke bepalingen zijn toevlucht neemt tot minder gecontroleerde en minder veilige alternatieve kanalen.

Over het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek*

Het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek is de instantie die door de overheden op federaal en gemeenschapsniveau werd ingesteld om advies uit te brengen over bio-ethiek en over dit domein te informeren. Het Comité wordt gekenmerkt door zijn onafhankelijkheid, interdisciplinariteit en pluralisme en is samengesteld uit leden gekozen op grond van hun kennis, hun ervaringen en hun interesse voor ethische problemen. Het Comité heeft als taak adviezen uit te brengen over de problemen die rijzen ten gevolge van het onderzoek en de toepassingen ervan op het gebied van de biologie, de geneeskunde en de gezondheidszorg; deze problemen worden onderzocht op hun ethische sociale en juridische aspecten meer bepaald betreffende de eerbiediging van de rechten van de mens. Het Comité heeft ook als taak de samenleving en de overheden te informeren over deze bio-ethische problemen.

Het briefadvies is beschikbaar via de volgende link:

<https://www.health.belgium.be/nl/belgisch-raadgevend-comite-voor-bio-ethiek>

Belgisch raadgevend comité voor Bio-ethiek
Galileelaan 5/2 - 5de verdieping/ zone 35
1210 Brussel
België
<https://www.health.belgium.be/nl/belgisch-raadgevend-comite-voor-bio-ethiek>

Sophie Bertrand
Informatieverantwoordelijke
+32 2 524 91 84
sophie.bertrand@health.fgov.be